

การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
Daily Newspapers Reading by Naresuan University Freshmen

วลุลี โพธิ์รังสิยาการ¹
waluleeb@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรม ความสนใจ ความคิดเห็นจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ให้ข้อมูลคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 จำนวน 397 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตจำนวนสูงสุดอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ ความถี่และช่วงเวลาอ่านไม่แน่นอน อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 1 ฉบับในแต่ละครั้งใช้เวลา 16-30 นาที อ่านที่หอพัก วิธีการอ่านคือ อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่ชอบอ่าน เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านคือ ไทยรัฐฉบับพิมพ์ เหตุผลที่ชอบอ่านเพราะเสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริงตรงไปตรงมาโดยสนใจอ่านข่าวบันเทิง บทความ/คอลัมน์ที่เป็นเกร็ดเรื่องขำขัน และโฆษณาภาพยนตร์เรื่องใหม่ในระดับมาก ผลจากการอ่านหนังสือพิมพ์ที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมากคือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่วนผลเสียที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมากคือ การเสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง นอกจากนี้ นิสิตมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวรในระดับมากเกือบทุกรายการ ยกเว้น จำนวนโต๊ะและเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ที่ได้รับการประเมินในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: 1) การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 2) นิสิตชั้นปีที่ 1 3) มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

This research aims to study daily newspapers reading by Naresuan University freshman in terms of their behaviors, interests, opinions, and satisfaction of the newspaper service at the main library. Three hundred and ninety seven freshmen agreed to participate in this study. The findings reveal that many participants preferred online newspapers to the printed version with various frequencies and duration spent on reading. They read 1 title per time and used if between 16 and 30 minutes at their dormitories. They were interested in some specific news and columns for up-to-date information. They preferred the Thai Rath printed version to other titles because of the truth from the news presentation. They were interested in reading the entertainment news, comics and new movies advertisements. Spending quality leisure time was the most the benefit of newspaper reading. While, the news report with the distortion of the truth was the most negative impact. They were most satisfied with the newspaper service at Naresuan University Library, except for the number of tables and chairs available in the reading area.

Keywords: 1) Daily Newspapers Reading 2) Freshmen 3) Naresuan University

¹ บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทนำ

ตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 เห็นชอบให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่าน และกำหนดให้ปี พ.ศ. 2552 – 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ผลักดันให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างนิสัยรักการอ่านโดยปลูกฝังและสร้างทัศนคติคนไทยให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือและสื่อทุกรูปแบบ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้น ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่สามารถหาอ่านได้ง่ายในชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าวคือ หนังสือพิมพ์ ที่ออกตามกำหนดติดต่อกันรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน โดยมุ่งเสนอข่าวหรือข้อมูลที่ต้องการความรวดเร็ว เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลามากที่สุดและเหมาะสมกับทุกคนด้วยการเสนอข่าวทั่วไปประจำวัน ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวเกษตร ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา บทความทางวิชาการ การวิเคราะห์ข่าว ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ การรับข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์จะช่วยพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (เอี่ยมพร ศันสนประสิทธิ์ผล, 2542, หน้า 15; นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545, หน้า 1)

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยให้บริการทางวิชาการแก่ คณาจารย์ นิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอก ซึ่งบริการการอ่านเป็นบริการหลักที่ต้องจัดบริเวณพื้นที่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศให้ดึงดูดใจต่อผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะมุมบริการหนังสือพิมพ์ที่จัดเป็นมุมพักผ่อนแบบสบาย ๆ เพื่อให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายขณะกำลังอ่าน

นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ส่วนใหญ่เกิดในปี พ.ศ. 2536 (อายุ 19 ปี) จาก ข้อมูลที่บันทึกในระบบฐานข้อมูลการลงทะเบียนก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1/2555 ระหว่างวันที่ 14-20 พฤษภาคม 2555 (บุคลากรงานทะเบียนนิสิตและประมวลผล กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555) ตรงตามทฤษฎีช่วงอายุคนของ Pendergast (2010, p. 2, p. 8) ที่ระบุว่า ผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1982-2002 (พ.ศ. 2525 - 2545) เรียกว่า Generation Y หรือ Gen Y หรือ Millennials จัดเป็นคนรุ่นใหม่ที่เกิดในช่วงการปฏิวัติดิจิทัล (The Digital Revolution) คือ การเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจากระบบ Analog สู่ระบบ Digital ผ่านระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ไลน์ อีเมล โปรแกรม Chat Lines เว็บบล็อก และการส่งข้อความผ่านอุปกรณ์มือถือ (Short Message Service หรือ SMS) และจากผลการสำรวจการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงาน พบว่า หนังสือพิมพ์เป็นประเภทของหนังสือที่มีผู้อ่านสูงสุดและความสนใจเลือกประเภทหนังสือที่อ่านมีความแตกต่างกันตามวัย สำหรับวัยเยาวชน (อายุ 15 - 24 ปี) และวัยทำงาน ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555, หน้า 11) จากแนวคิดและผลการสำรวจดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามวิจัยว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวรที่เป็นเยาวชนในช่วงอายุดังกล่าวและเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความสนใจอ่านหนังสือพิมพ์หรือไม่ และมีพฤติกรรมในการอ่านหนังสือพิมพ์อย่างไร ประกอบกับการที่ผู้วิจัยเป็นบรรณารักษ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นดังกล่าว รวมถึงความคิดเห็นของนิสิตที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันและความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งผลวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการหนังสือพิมพ์ รวมถึงการส่งเสริมการอ่านที่ตรงกับความต้องการและความต้องการของผู้ใช้บริการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรม ความสนใจ ความคิดเห็นจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร และความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา ศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกเป็นพฤติกรรมการอ่าน ความสนใจในการอ่าน ความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่าน และความคิดเห็นต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ด้านแหล่งข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2555 จากจำนวนที่ปรากฏในฐานข้อมูลสถิติการลงทะเบียน ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2555 รวมทั้งสิ้น 4,374 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2549, หน้า 328 - 329) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 354 คน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมข่าวสารความรู้ ข้อคิดเห็น ข้อเขียนเชิงวิเคราะห์เหตุการณ์ วิจารณ์วิจารณ์ ตลอดจนเนื้อหาสาระบันเทิง โฆษณาในรูปของคอลัมน์ บทความ มีกำหนดออกสม่ำเสมอส่วนใหญ่จะเป็นรายวัน มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่ไม่เย็บเล่มแต่เรียงซ้อนกันพับเป็นฉบับ หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 1244) ที่ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ข่าวและความเห็นเป็นต้นเสนอประชาชน ตามปรกติออกเป็นรายวัน และ Merriam Webster's Collegiate Dictionary (1996, p. 782) อธิบายว่า หนังสือพิมพ์ (newspaper) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่รายวัน หรือราย

สัปดาห์อย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย ข่าว ข้อคิดเห็น สารคดีพิเศษ และโฆษณา

รูปแบบของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ในยุคปัจจุบันจำแนกออกเป็น 2 รูปแบบคือ หนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์และฉบับออนไลน์

1. หนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์

กันทิมา ธนะโสภณ (2544, หน้า 401-402) สรุปประเภทของหนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์ ดังนี้

1.1 หนังสือพิมพ์คุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสารระหนัก หรือข่าวหนัก เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ผู้อ่านต้องใช้ความคิด ความรู้ในการทำความเข้าใจ รูปแบบการจัดหน้าจะเป็นแบบเรียบ ๆ มีภาพประกอบไม่มากนัก ผู้อ่านจำกัดในวงผู้มีการศึกษา เช่น มติชน และสยามรัฐ เป็นต้น

1.2 หนังสือพิมพ์ข่าวเบา หรือหนังสือพิมพ์ปริมาณ (สุภาณี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 4) เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวตื้นตื้นหาวาดเสียว สนุกสนาน สะเทือนอารมณ์ และข่าวอื่น ๆ ที่ไม่หนักจนเกินไปเสนอเนื้อหาสาระที่คนอ่านได้ทุกระดับ ให้ความรู้สึทางด้านจิตใจทันทีภายหลังที่อ่าน รูปแบบการจัดหน้าแรกจะประกอบด้วยภาพพาดหัวข่าวใหญ่ ๆ หลายหัวข่าว มีภาพประกอบหลายภาพ มีการใช้สีสันประกอบซึ่งแต่ละสีได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของฉบับนั้น ๆ ไป และมียอดจำหน่ายค่อนข้างสูง เช่น ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เป็นต้น

1.3 หนังสือพิมพ์ที่ผสมผสานระหว่างคุณภาพและปริมาณ โดยหน้าแรกจะมีลักษณะคล้ายกับหนังสือพิมพ์ข่าวเบาทั่วไป มีสีสันและรูปภาพประกอบหลายภาพ มีการพาดหัวขนาดใหญ่ ที่เสนอข่าวเบาเร้าอารมณ์แต่เนื้อหาภายในจะมีสาระหนักที่ต้องใช้ความรู้ความคิด เช่น แนวหน้า และบ้านเมือง เป็นต้น

2. หนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์

จันทนา ทองประยูร (2551, หน้า 5, 99-101) ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ หมายถึงฐานข้อมูลที่บรรจุเนื้อหาสำคัญของข่าวเต็มรูปแบบที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้อ่านสามารถเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ปกติ เปรียบเสมือนการรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ปกติมาไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย

คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การจัดแบ่งส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาเป็นเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ปกติแต่มีพื้นที่ไม่จำกัดในการเสนอจึงสามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกและละเอียดกว่า กลุ่มเป้าหมายหนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นคนรุ่นใหม่ ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวนผู้อ่านออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื้อหาและรูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีทั้งส่วนเหมือนและแตกต่างจากฉบับพิมพ์ในสัดส่วนที่ต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรสื่อ ส่วนใหญ่ยังคงใช้เนื้อหาเหมือนฉบับพิมพ์ประมาณร้อยละ 70-80 เนื้อหาหลักที่ใช้ร่วมกับฉบับพิมพ์ ได้แก่ ข่าวสำคัญ ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ความแตกต่างมักเป็นสาระบันเทิงมากกว่า รวมทั้งข่าวคั่นและข่าวทันเหตุการณ์โดยใช้คุณลักษณะเด่นด้านความสดใหม่ ความเร็ว ทั้งการใช้ภาพเคลื่อนไหว คลิปเสียง ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบนำเสนอตามความต้องการของผู้เข้าชม ผลกระทบเชิงจริยธรรมที่เป็นปัญหาของ หนังสือพิมพ์ออนไลน์เกิดจากความไวในการแพร่ข้อมูลข่าวสารถึงกันทั่วโลกอย่างรวดเร็วไม่มีข้อจำกัดด้านเนื้อที่และเวลาทำให้ขาดการตรวจสอบ เกิดข้อผิดพลาดง่าย จำเป็นต้องมีการควบคุมโดยใช้กฎหมาย

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2554, หน้า 143-144) สรุปรูปแบบของหนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์ ดังนี้

1. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ คือ การคลิกเมาส์ไปยังหัวข้อข่าวเพื่อเรียกอ่านข้อมูลเพิ่มเติมได้หรือการร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นหรือการส่งอีเมลถึงกองบรรณาธิการ
2. การผสมผสานของสื่อผสม คือ การนำเสนอเนื้อหาทั้งในรูปแบบข้อมูล ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือเสียง เช่น การนำเสนอรายการวิทยุทางอินเทอร์เน็ต
3. ความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ เป็นคุณลักษณะสำคัญของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่จะดึงดูดให้ผู้อ่านติดตามข่าวสารเป็นประจำ
4. การใช้งานง่าย คือ ความง่ายในการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Browser มีไอคอน หมวดหมู่ข่าว เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้อ่านสามารถกดอ่านข่าวหัวข้อต่อไปได้

เนื้อหาข่าวและคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2538, หน้า 3-4) ได้จำแนกเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ ดังนี้

ข่าว หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ปัจจุบันหรือข่าวสารที่น่าสนใจเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวที่เสนอจะต้องเป็นข้อมูล ข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่ใหม่และทันต่อเวลา การเสนอข่าวอาจใช้การพูด การเขียน การใช้ภาพ แถบบันทึก วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ หรือสื่ออื่น ๆ ทั้งนี้ต้องไม่มีการแสดงความคิดเห็นในการเสนอข่าว การจำแนกประเภทของข่าว

1. ข่าวที่น่าสนใจทั่วไปในประเทศ หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเรื่องราวที่น่าสนใจภายในประเทศ ส่วนใหญ่มักมีลักษณะตื่นเต้นเร้าใจ เช่น ข่าวหน้าหนึ่ง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเรื่องอื้อฉาวต่าง ๆ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าววิทยาศาสตร์ ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

2. ข่าวสาธารณประโยชน์ในประเทศ หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสาธารณชนและวิชาชีพ มุ่งเสนอให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของสังคมส่วนรวมในเรื่องต่าง ๆ ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่เกี่ยวกับการปกครอง นโยบายการดำเนินงานของส่วนราชการ เศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ความเคลื่อนไหวของธุรกิจการค้า การศึกษา ศาสนา จริยศึกษา เด็ก สตรีและแม่บ้าน สุขภาพอนามัย ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

3. ข่าวต่างประเทศและข่าวระหว่างประเทศ หมายถึง เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายประเทศซึ่งแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวและความสัมพันธ์ของประเทศต่าง ๆ รวมถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างเขตแดนไทยและเขตแดนประเทศใกล้เคียง

4. ข่าวกีฬา หมายถึง ข่าวหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา ความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา เช่น ข่าวเตรียมการแข่งขันกีฬา ผลการแข่งขันกีฬา บุคคลในวงการกีฬา เป็นต้น

5. ข่าวนันทนาการ หมายถึง เรื่องราวหรือข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวงการ นันทนาการ ส่วนมากจะจัดไว้ในหน้าหนึ่งหน้าใดโดยเฉพาะ อาจมีเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์ โทรทัศน์ ดนตรี ละคร ดารา และการแสดงต่าง ๆ

6. ข่าวอื่น ๆ เช่น ข่าวเด็ก บุคคล พยากรณ์อากาศ ชุบชิบสังคม และผลการออกสลากกินแบ่ง เป็นต้น

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550, หน้า 148-155) ให้ความหมายของข้อเขียนแสดงความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏในหลายลักษณะและคอลัมน์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่

1. บทความ หมายถึง ข้อเขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เช่น บทความวิชาการ บทความวิเคราะห์ และบทความวิจารณ์ บทความส่วนใหญ่มีสาระเพื่อสื่อความคิดเห็นของผู้เขียนเป็นหลัก

2. บทความวิชาการ หรือบทนำ หมายถึง บทความที่แสดงความคิดเห็นในนามหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับต่อเรื่องราวที่กำลังเป็นประเด็นสังคม เป็นข้อเขียนที่ไม่ลงชื่อผู้เขียนและปรากฏในหน้าบทความวิชาการ

3. บทความ หมายถึง บทความแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์ที่มีหลักวิชาการหรือวิชาชีพ เช่น การวิจารณ์หนังสือ วรรณกรรม ละคร ภาพยนตร์ ภาพศิลปะ ฯลฯ ผู้เขียนต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลที่ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามได้อย่างถูกต้อง

4. สารคดี หมายถึง ข้อเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้ ข้อเท็จจริงในเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยใช้ภาษาที่มีอรรถรส เรียบเรียงอย่างเป็นระบบและได้ใจความ หนังสือพิมพ์นำเสนอสารคดีใน 2 ลักษณะ คือ สารคดีเชิงข่าวที่อธิบายเบื้องหลังข่าวเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจในข่าวที่มีประเด็นซับซ้อน และสารคดีทั่วไปที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ ชีวิตประวัติบุคคล เด็กและสตรี สัตว์เลี้ยง และสารคดีในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

5. คอลัมน์ปกิณกะ หมายถึง ข้อเขียนที่ปรากฏในคอลัมน์หนังสือพิมพ์โดยเสนอเนื้อหาหลากหลายประเภท จำแนกตามชื่อคอลัมน์ มีความยาวจบภายในพื้นที่ที่กำหนด ให้สารถ่านสนใจหรือนำสู่ความสนใจของผู้อ่านตั้งแต่เรื่องเบาสมองจนถึงเรื่องหนักระดับชาติ

คอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ จำแนกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว คือ ข้อเขียนที่ผู้เขียนแสดงทัศนะเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่กำลังเป็นข่าว มุ่งให้สาระอธิบายความเป็นมา ชี้ประเด็น วิเคราะห์ ให้เหตุผลอธิบาย และแสดงความเห็นประกอบการคาดหมายแนวโน้มของเหตุการณ์นั้น ๆ

2. คอลัมน์ชุบชิบสังคม เป็นคอลัมน์ที่ได้รับคามนิยมสูงมากในจำนวนคอลัมน์ทั้งหมดในหนังสือพิมพ์เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม ซึ่งอิทธิพลของคอลัมน์นี้อาจเป็นแหล่งให้ข้อเท็จจริงและข่าวลือในสังคมด้วย

3. คอลัมน์ชุบชิบการเมือง เป็นคอลัมน์ที่มุ่งเสนอความเคลื่อนไหวที่มีประเด็นการเมืองของบุคคลในแวดวงรัฐบาล ข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจ ที่อาจสะท้อนปัญหาระดับชาติหรือระหว่างประเทศและมีข้อมูลที่บอกนัยบางประการแก่ผู้อ่าน

4. คอลัมน์อารมณ์ขัน มีเป้าหมายเพื่อหยอกล้อหรือประชดประชันเหตุการณ์ปัจจุบันหรือบุคคลที่เป็นข่าวเพื่อสร้างอารมณ์ขันและความสบายใจอย่างมีสาระ เช่น คอลัมน์การ์ตูนล้อการเมือง

5. คอลัมน์แนะนำหรือเสนอวิธีปฏิบัติ เป็นคอลัมน์ที่ให้เกร็ดความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เช่น วิธีการทำอาหาร การผลิตสิ่งของจากวัสดุเหลือใช้ การประดิษฐ์เครื่องใช้ การตอบปัญหาชีวิต ฯลฯ

6. คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน ถือเป็นคอลัมน์ที่สะท้อนทัศนะของผู้อ่านต่อการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

7. คอลัมน์จีปาทะ เป็นคอลัมน์ที่ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับเกร็ดหรือประเด็นความเคลื่อนไหวหลายด้านในคอลัมน์เดียวกันทั้งทางการเมือง กีฬา เศรษฐกิจ ต่างประเทศ การศึกษา และสิ่งแวดล้อม โดยเสนอในภาษาที่ทางการ ใช้สำนวนหนักเบาตามประเด็นเนื้อหาและลีลาผู้เขียน

8. คอลัมน์บทความทั่วไป คือ คอลัมน์ที่เปิดโอกาสให้ผู้อ่าน นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ส่งข้อเขียนเพื่อร่วมแสดงความรู้ความเห็นในประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การพัฒนาชนบท ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สุขภาพอนามัย การศึกษา ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารคือผู้สื่อข่าวหรือผู้เขียนบทความในหน้าหนังสือพิมพ์กับผู้รับสารคือผู้อ่าน ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ในฐานะผู้ให้ข่าวสารจึงต้องเป็นผู้ที่ฉลาด รอบรู้ ช่างสังเกต และมีความคิดเชิงเหตุผลซึ่งสังคมก็ต้องการผู้อ่านที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเพื่อวิเคราะห์ถึงผลดีและผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนว่าเกิดอะไรขึ้นใน สังคม และคนในสังคมทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร อาจกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก

สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 13-15) สรุปแนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1. ให้ข่าวสาร เป็นการสืบเสาะแสวงหาข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนรอบด้านและนำเสนอให้ประชาชนได้ทราบตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของผู้อ่านเป็นสำคัญ
2. ให้ความคิดเห็น เกิดจากการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ให้ความเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ จากการให้คุณค่าของข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเข้ากับทัศนคติของผู้เขียน
3. ให้ความรู้ทางตรง เช่น สารคดี บทความ คอลัมน์ ฯลฯ และทางอ้อม เช่น เรื่องทางวิชาการ ค่านิยม กฎหมาย สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม
4. ให้ความบันเทิง หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องมีเนื้อหาเพื่อความบันเทิงที่ปรากฏในรูปแบบของการตลก เรื่องสั้น สารคดี คอลัมน์ การแทรกอารมณ์ขันในข้อเขียนต่าง ๆ การเสนอข่าวในแวดวงบันเทิง ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาของละครโทรทัศน์มาตีพิมพ์ลงหน้าในหนังสือพิมพ์
5. เป็นสื่อในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เป็นการบริการชุมชนเพื่อเสนอเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่น สารคดีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การรักษาสิ่งแวดล้อม และการโฆษณาที่ช่วยให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช แสดงปาฐกถาที่สำนักอบรมครูวัดสามพระยาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2497

เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า “หนังสือพิมพ์ที่ดีและที่แท้จริงนั้นต้องยึดเอาหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เป็นใหญ่เหนือสิ่งใดและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่แท้จริงนั้นก็คือ ต้องเสนอข่าวที่เที่ยงตรงต่อความจริง ไม่มีการบิดเบือนใด ๆ อันจักเป็นไปด้วยความเจตนาหรือเพอเรอก็ตาม ต้องยึดเอาความจริงนั้นเป็นหลักในการนำเสนอข่าวทุกชนิด การแสดงความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ทุกอย่างต้องเป็นไปด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เพื่อหวังประโยชน์ของชุมชนส่วนใหญ่มิใช่เพื่อประโยชน์ของบุคคลใด ๆ หรือบุคคลกลุ่มใด คณะใด” (ปัญญาชนบุญสมบัติ, ม.ป.ป., หน้า 9)

อิทธิพลของหนังสือพิมพ์

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550, หน้า 16-22) กล่าวถึงอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านและต่อสังคม โดยสรุปว่า หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิด และพฤติกรรมของผู้อ่านได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อิทธิพลทางตรงเกิดจากการอ่านข่าวที่ตอกย้ำจากหนังสือพิมพ์ กระตุ้นให้เกิดทัศนคติอย่างหนึ่งอย่างใดต่อผู้อ่าน ส่วนอิทธิพลทางอ้อมจะมีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไปที่ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามจนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในระยะยาว หากผู้อ่านมีความเชื่อในเรื่องใดอยู่แล้วมักเชื่อเรื่องที่น่าเสนอทางหนังสือพิมพ์ได้โดยง่าย ในทางตรงกันข้ามหากไม่เชื่อในเรื่องใดอยู่แล้วก็มักหาเหตุผลคัดค้านสิ่งได้รับจากหนังสือพิมพ์เช่นกัน ซึ่งประเภทอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. อิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมือง การเสนอข่าวสารหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองและเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์ในรูปแบบของการรายงานข่าว บทความ บทวิเคราะห์ คอลัมน์ต่าง ๆ ล้วนมีผลต่อการกำหนดทัศนคติ ความคิดเห็นและหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้อ่านในระดับหนึ่งเสมอ เนื่องจากปัจจุบันการเมืองและเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อทุกคนในสังคมยากที่จะแยกออก ดังนั้น การเสนอข่าวสารความรู้ทางการเมืองและเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์จึงต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบ

2. อิทธิพลทางสังคม หนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์หรือทำลายค่านิยมในสังคมได้ การรายงานข่าวเกี่ยวกับความเป็นไปของสังคมจำเป็นต้องรอบคอบระมัดระวัง ผลกระทบจากการรายงานข่าวอาจเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการลอกเลียนแบบหรือพฤติกรรมจากข่าวที่อ่านจากหนังสือพิมพ์ ขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ก็เป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการกระตุ้นสร้างจิตสำนึกในโครงการรณรงค์ทางสังคมต่าง ๆ กล่าวได้ว่า อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อสังคมมีหลายระดับที่สามารถส่งผลได้ทั้งทางบวกและทางลบ

3. อิทธิพลทางการศึกษา หนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ความคิดเห็นที่ผู้อ่านได้รับจากการอ่านคอลัมน์ที่มีสาระประโยชน์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ง่ายและทันต่อเหตุการณ์ เช่น คอลัมน์สอนภาษาอังกฤษ คอลัมน์ทันโลก คอลัมน์ความรู้สำหรับเด็ก คอลัมน์สารคดี สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ยิ่งกว่านั้น หนังสือพิมพ์ยังมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ดำเนินการโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

บริการหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ให้บริการหนังสือพิมพ์รวมทั้งสิ้น 17 ชื่อเรื่อง จำแนกเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 14 ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ 2 ชื่อเรื่อง และภาษาจีน 1 ชื่อเรื่อง (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2556)

การให้บริการ หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน และฉบับล่วงหน้า 1 วัน จัดให้บริการที่ชั้นวางหนังสือพิมพ์แบบหมุนได้ 4 ด้าน ๆ ละ 4 ฉบับ โดยจัดวางเรียงลำดับอักษรตัวแรกของชื่อหนังสือพิมพ์ และหนังสือพิมพ์ฉบับย้อนหลัง 3 เดือน ให้บริการแบบชั้นเปิดที่ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาได้ด้วยตนเอง

รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ให้บริการ หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาไทย จำนวน 14 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด คมชัดลึก ฐานเศรษฐกิจ เดลินิวส์ ไทยรัฐไทยโพสต์ แนวหน้า ประชาชาติธุรกิจ ผู้จัดการรายวัน โพสต์ทูเดย์ มติชน สยามกีฬา และสยามรัฐ หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คือ

Bangkok Post และ The Nation หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาจีน จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ หนังสือพิมพ์ชิงเจี้ยน ส่วนหนังสือพิมพ์ฉบับดิจิทัลหรือหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงหน้า 4 เดือนไปแล้ว สำนักหอสมุดจัดให้บริการบนเว็บไซต์ <http://www.lib.nu.ac.th> ฐานข้อมูล Matichon-library ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นบทความและข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่ผลิตในประเทศได้มากกว่า 25 ชื่อเรื่อง

การจัดสถานที่ให้บริการ สำนักหอสมุดจัดพื้นที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ร่วมกับบริการวารสารฉบับพิมพ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จำนวน 90 ที่นั่ง โดยจัดแยกพื้นที่ให้บริการไว้ที่บริเวณชั้น 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ และการใช้บริการหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด ดังนี้

วรรณภา พลเสน (2549) ศึกษาพฤติกรรม การใช้บริการหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 1 ในห้องสมุดวิทยา เขตบางนา พบว่า นักศึกษาใช้บริการห้องสมุดช่วงเวลา 11.30 - 13.30 น. อ่านหนังสือพิมพ์เฉลี่ย วันละ 3 ชื่อเรื่อง ใช้เวลาประมาณ 30 นาที เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และเพื่อหาความรู้ประกอบการศึกษาประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์คือ มีความรู้รอบตัวกว้างขวาง เนื้อหาที่สนใจมากที่สุดคือ ด้านสังคม หนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ ต้องการเพิ่มจำนวนหนังสือพิมพ์ภาษาไทย และจำนวนรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ให้บริการ เพื่อติดตาม ข่าวสารทันสมัยฉบับปัจจุบัน และต้องการให้บุคลากรห้องสมุดบริการด้วยความเต็มใจช่วยเหลือ ด้วยความสุภาพ อธิบายดี สถานที่สะอาด และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

อรรถสิทธิ์ อินทรวิชัย และคณะ (2555) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ชั้นปีที่ 1 - 4 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ อ่านที่บ้าน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ช่วงเวลา 21.00 - 23.00 น. ใช้เวลาอ่านครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง และชอบอ่านข่าวบันเทิง

วิชัย ไชหมัน และคณะ (2551) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 25 ปี อ่านหนังสือพิมพ์ 7 ฉบับต่อสัปดาห์ ช่วงเวลา 7.00 - 9.00 น. ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และชอบอ่านข่าวบันเทิง/ดารา/แฟชั่นมากที่สุด

จริยา สมประสงค์ (2553) ทำการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้หลักปฏิบัติการแบบไคเซน (KAIZEN) เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ในโครงการหนังสือพิมพ์ที่ฉันอ่าน พบว่า นักศึกษา เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ลำดับแรกคือ ไทยรัฐ โดยใช้ เวลาอ่าน 10 - 30 นาที ชอบอ่านพาดหัวข่าวเพื่อเลือกอ่าน เนื้อเรื่องและเพราะอ่านสนุก เลือกอ่าน ข่าวบันเทิงดารามากที่สุด

วรุณี โพธิ์รังสิยากร และคณะ (2555) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร รวม 4 ด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในระดับมากที่สุดต่อการเข้า ใช้บริการเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ปัจจัยด้านการให้บริการ ($\bar{X}=3.72$) ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($\bar{X}=3.68$) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=3.55$) ซึ่งปัจจัยรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ แสงสว่างภายใน สำนักหอสมุด ($\bar{X}=3.78$) ความสะอาด ($\bar{X}=3.77$) และอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศเหมาะสม ($\bar{X}=3.70$) ส่วนปัจจัยด้านทรัพยากรสารสนเทศสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.44$) ส่งผลในระดับปานกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ สนใจมากที่สุด สนใจมาก สนใจปานกลาง สนใจน้อย สนใจน้อยที่สุด จำแนกเป็น 3 ประเด็น รวม 34 ข้อ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกเป็น ผลดี และผลเสียที่ได้รับ เป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด รวม 18 ข้อ พร้อมคำถามปลายเปิด ตอนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย พึงพอใจน้อยที่สุด สอบถามใน 2 กรณีคือ ไม่เคยใช้บริการ และเคยใช้บริการ (ตอบตอนที่ 5 รวม 11 ข้อ พร้อมคำถามปลายเปิด) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตอนที่ 2, 3, 4 และ 5 ที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน พิจารณาตรวจสอบและผ่านการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่า IOC (Item-Objective Congruence) ระหว่าง 0.6-1 และนำแบบสอบถามทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คนเพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.943 โดยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบุคลากรงานกิจการนิสิตของทุกคณะและวิทยาลัยนานาชาติเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า 354 ชุด โดยแจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 - 28 กุมภาพันธ์ 2556 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 400 ชุด พบแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 397 ชุด

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงข้อมูลพื้นฐาน พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยใช้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคะแนนความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อหาค่าการกระจายของคะแนนความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจ

ผลการศึกษา

นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 397 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.3) ทั้งนี้จำนวนสูงสุดสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 16.1) อ่านฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ (ร้อยละ 28.9) ความถี่ในการอ่านไม่แน่นอน (ร้อยละ 22.8) อ่าน 1

ฉบับในแต่ละครั้ง (ร้อยละ 56.8) ใช้เวลาอ่าน 16 – 30 นาที (ร้อยละ 50.5) ช่วงเวลาอ่านไม่แน่นอน (ร้อยละ 36.8) อ่านที่หอพัก (ร้อยละ 31.8) อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่อยากอ่าน (ร้อยละ 18.5) เหตุผลที่อ่านคือ เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละ 36.8) หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านคือ ไทยรัฐ ฉบับพิมพ์ (ร้อยละ

17.9) เหตุผลเพราะเสนอข้อเท็จจริงตรงไปตรงมา (ร้อยละ 36.7)

ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดีจากผลวิจัย (ตาราง 1) พบว่า นิสิตสนใจอ่านในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ ด้านบันเทิง ($\bar{X}$ =3.90) การศึกษา ($\bar{X}$ =3.74) และอาชญากรรม ($\bar{X}$ =3.66)

ตาราง 1: ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี

ข่าว/ บทความ/ สารคดี	ระดับความสนใจ					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
การเมือง	20 (5.1)	90 (22.7)	184 (46.5)	65 (16.4)	37 (9.3)	396	2.98	0.984	ปานกลาง
ต่างประเทศ	27 (6.8)	114 (28.7)	183 (46.1)	60 (15.1)	13 (3.3)	397	3.21	0.895	ปานกลาง
เศรษฐกิจ	25 (6.3)	112 (28.2)	182 (46.0)	66 (16.7)	11 (2.8)	396	3.19	0.883	ปานกลาง
การศึกษา	68 (17.1)	181 (45.6)	127 (32.0)	17 (4.3)	4 (1.0)	397	3.74	0.828	มาก
การแพทย์/ สุขภาพ	72 (18.2)	155 (39.0)	137 (34.5)	27 (6.8)	6 (1.5)	397	3.65	0.904	มาก
เกษตรกรรม/ วิทยาศาสตร์	59 (14.9)	145 (36.6)	153 (38.6)	35 (8.9)	4 (1.0)	396	3.56	0.886	มาก
อาชญากรรม	87 (21.9)	136 (34.2)	134 (33.8)	34 (8.6)	6 (1.5)	397	3.66	0.962	มาก
กีฬา	40 (10.1)	76 (19.1)	141 (35.6)	97 (24.4)	43 (10.8)	397	2.93	1.127	ปานกลาง
สังคม/ธุรกิจ	33 (8.3)	117 (29.5)	179 (45.1)	57 (14.3)	11 (2.8)	397	3.26	0.903	ปานกลาง
บันเทิง	123 (31.0)	153 (38.5)	89 (22.4)	21 (5.3)	11 (2.8)	397	3.90	0.993	มาก

ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ จากผลวิจัย (ตาราง 2) พบว่า นิสิตสนใจอ่านในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกคือ เกร็ด

เรื่องขำขัน ($\bar{X}$ =3.72) ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง ($\bar{X}$ =3.54) และคอลัมน์สตรี/แฟชั่น ($\bar{X}$ =3.53)

ตาราง 2: ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

บทความ/คอลัมน์ อื่น ๆ	ระดับความสนใจ					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
ภาพล้อทางการเมือง	37 (9.3)	130 (32.8)	158 (39.8)	50 (12.6)	22 (5.5)	397	3.28	0.987	ปานกลาง
ภาพถ่าย/ความ เคลื่อนไหวบุคคลใน วงบันเทิง	56 (14.1)	168 (42.4)	124 (31.2)	33 (8.3)	16 (4.0)	397	3.54	0.970	มาก
ภาพถ่าย/ความ เคลื่อนไหวบุคคลใน วงสังคม	41 (10.4)	157 (39.7)	142 (36.0)	40 (10.1)	15 (3.8)	395	3.43	0.941	ปานกลาง
คอลัมน์ซุบซิบในวง สังคม	37 (9.3)	140 (35.3)	137 (34.5)	56 (14.1)	27 (6.8)	397	3.26	1.036	ปานกลาง

บทความ/คอลัมน์ อื่น ๆ	ระดับความสนใจ					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
คอลัมน์สตรี/แฟชั่น	84 (21.1)	144 (36.3)	99 (24.9)	40 (10.1)	30 (7.6)	397	3.53	1.153	มาก
คอลัมน์สำหรับเด็ก	20 (5.1)	81 (20.5)	159 (40.1)	99 (25.0)	37 (9.3)	396	2.87	1.008	ปานกลาง
บทละครโทรทัศน์	50 (12.6)	124 (31.3)	105 (26.5)	67 (17.0)	50 (12.6)	396	3.14	1.215	ปานกลาง
เกร็ดเรื่องขำขัน	88 (22.2)	157 (39.5)	115 (29.0)	26 (6.5)	11 (2.8)	397	3.72	0.972	มาก
รายการโทรทัศน์วัน ต่อไป	39 (9.8)	112 (28.3)	132 (33.3)	71 (18.0)	42 (10.6)	396	3.14	1.507	ปานกลาง
พยากรณ์ ทำนาย โชคชะตา	70 (17.7)	96 (24.3)	147 (37.1)	50 (12.6)	33 (8.3)	396	3.30	1.149	ปานกลาง
พยากรณ์อากาศ	51 (12.8)	138 (34.8)	152 (38.3)	35 (8.8)	21 (5.3)	397	3.41	0.998	ปานกลาง
ตอบปัญหาทางเพศ	16 (4.0)	61 (15.4)	151 (38.0)	110 (27.7)	59 (14.9)	397	2.66	1.036	ปานกลาง
ตอบปัญหาชีวิต	42 (10.6)	107 (27.0)	139 (35.0)	66 (16.6)	43 (10.8)	397	3.10	1.134	ปานกลาง
ตอบปัญหาสุขภาพ	57 (14.4)	132 (33.3)	143 (36.1)	43 (10.9)	21 (5.3)	396	3.41	1.033	ปานกลาง

ความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ ($\bar{X}=3.93$) และการท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศ
ธุรกิจการค้า จากผลวิจัย (ตาราง 3) พบว่า นิสิตสนใจ ($\bar{X}=3.64$)
อ่านในระดับมาก 2 รายการคือ ภาพยนตร์เรื่องใหม่

ตาราง 3: ความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

โฆษณา/บริการ/ ธุรกิจการค้า	ระดับความสนใจ					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
วัดมุงคล	15 (3.8)	38 (9.6)	115 (29.0)	109 (27.4)	120 (30.2)	397	2.29	1.110	น้อย
ขายรถยนต์มือสอง	7 (1.8)	35 (8.8)	121 (30.5)	120 (30.2)	114 (28.7)	397	2.25	1.022	น้อย
รับสมัครงาน	13 (3.3)	64 (16.1)	147 (37.0)	98 (24.7)	75 (18.9)	397	2.60	1.067	ปานกลาง
ผลิตภัณฑ์/สินค้าใหม่	51 (12.8)	139 (35.0)	154 (38.8)	38 (9.6)	15 (3.8)	397	3.44	0.961	ปานกลาง
สินค้าลดราคา	62 (15.6)	122 (30.7)	141 (35.5)	55 (13.9)	17 (4.3)	397	3.40	1.043	ปานกลาง
อสังหาริมทรัพย์	13 (3.3)	51 (12.8)	160 (40.3)	113 (28.5)	60 (15.1)	397	2.61	0.998	ปานกลาง
ท่องเที่ยวใน/ ต่างประเทศ	89 (22.4)	137 (34.5)	121 (30.5)	38 (9.6)	12 (3.0)	397	3.64	1.027	มาก
ร้านอาหาร/ ภัตตาคาร	62 (15.7)	127 (32.1)	143 (36.1)	46 (11.6)	18 (4.5)	396	3.43	1.032	ปานกลาง
แนะนำด้านความงาม	58 (14.6)	83 (20.9)	126 (31.7)	84 (21.2)	46 (11.6)	397	3.06	1.212	ปานกลาง
ภาพยนตร์เรื่องใหม่	125 (31.6)	145 (36.7)	103 (26.1)	16 (4.1)	6 (1.5)	395	3.93	0.934	มาก

ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
จากผลวิจัย (ตาราง 4) พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับ
มากทุกประเด็น เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก
คือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X}=4.01$) ช่วยใน

การผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X}=3.83$) และทำให้ทราบ
ถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งในและต่างประเทศ
($\bar{X}=3.82$)

ตาราง 4: ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	ระดับความคิดเห็น					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
ความรู้ที่เป็นประโยชน์	68 (17.1)	192 (48.5)	125 (31.6)	11 (2.8)	0 (0)	396	3.80	0.748	มาก
ความคิดเชิงสร้างสรรค์	57 (14.4)	173 (43.7)	147 (37.1)	17 (4.3)	2 (0.5)	396	3.67	0.791	มาก
ความเคลื่อนไหวทางการเมือง	64 (16.2)	178 (44.9)	137 (34.6)	13 (3.3)	4 (1.0)	396	3.72	0.808	มาก
ทราบถึงสภาพสังคมปัจจุบัน	78 (19.7)	184 (46.6)	120 (30.4)	11 (2.8)	2 (0.5)	395	3.82	0.793	มาก
ความก้าวหน้าทางการแพทย์	51 (12.8)	150 (37.8)	169 (42.6)	25 (6.3)	2 (0.5)	397	3.56	0.813	มาก
ความก้าวหน้าทางการศึกษา	60 (15.1)	176 (44.3)	139 (35.0)	19 (4.8)	3 (0.8)	397	3.68	0.813	มาก
ความเคลื่อนไหวสังคมบันเทิง	71 (17.9)	174 (43.9)	130 (32.7)	18 (4.5)	4 (1.0)	397	3.73	0.841	มาก
ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	121 (30.6)	167 (42.3)	95 (24.1)	12 (3.0)	0 (0)	395	4.01	0.819	มาก
ช่วยผ่อนคลายความเครียด	97 (24.6)	157 (39.7)	119 (30.1)	20 (5.1)	2 (0.5)	395	3.83	0.876	มาก
ชี้นำสร้างสรรค์ช่วยเหลือสังคม	58 (14.6)	158 (39.8)	157 (39.6)	22 (5.5)	2 (0.5)	397	3.62	0.818	มาก
สื่อกลางแสดงความคิดเห็น	53 (13.4)	164 (41.3)	151 (38.0)	23 (5.8)	6 (1.5)	397	3.59	0.847	มาก
ได้ข้อมูลเปรียบเทียบกับสื่ออื่น	58 (14.8)	150 (38.2)	159 (40.6)	23 (5.9)	2 (0.5)	392	3.61	0.827	มาก

ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จากผลวิจัย (ตาราง 5) พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากเพียงประเด็นเดียวคือ เสนอข่าวบิดเบือนจากข้อเท็จจริง ($\bar{X}=3.51$)

ตาราง 5: ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	ระดับความคิดเห็น					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
สาระกั้วในหมึกพิมพ์เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	49 (12.4)	129 (32.6)	162 (40.9)	45 (11.4)	11 (2.7)	396	3.40	0.940	ปานกลาง
เกิดความวิตกกังวลหดหู่	30 (7.6)	148 (37.4)	168 (42.4)	34 (8.6)	16 (4.0)	396	3.36	0.893	ปานกลาง
ภาพถ่ายเปลี่ยนไม่เหมาะสม	61 (15.4)	132 (33.3)	155 (39.1)	37 (9.4)	11 (2.8)	396	3.49	0.956	ปานกลาง
เสนอข่าวบิดเบือนจากข้อเท็จจริง	49 (12.4)	130 (32.9)	195 (49.4)	16 (4.0)	5 (1.3)	395	3.51	0.810	มาก
การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง	36 (9.3)	102 (26.2)	195 (50.1)	44 (11.3)	12 (3.1)	389	3.27	0.893	ปานกลาง
ถูกจูงใจเพื่อหวังผลทางเศรษฐกิจจากผู้ผลิตเป็นการเพิ่มกิเลสให้ผู้อ่าน	37 (9.4)	138 (35.0)	181 (45.9)	33 (8.4)	5 (1.3)	394	3.42	0.840	ปานกลาง

ความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร จากผลวิจัย (ตาราง 6) พบว่า นิสิตเคยใช้บริการ จำนวน 237 คน (ร้อยละ 59.7) และพึงพอใจ

ในระดับมากเกือบทุกประเด็น มีเพียงประเด็นเดียวที่พึงพอใจในระดับปานกลางคือ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านเพียงพอ ($\bar{X}=3.35$)

ตาราง 6: ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

การให้บริการ หนังสือพิมพ์	ระดับความพึงพอใจ					n	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)				
พื้นที่ตั้งเหมาะสมสะดวก	29 (12.2)	104 (43.9)	91 (38.4)	11 (4.7)	2 (0.8)	237	3.62	0.791	มาก
แสงสว่างเพียงพอ	47 (20.0)	120 (50.8)	59 (25.0)	8 (3.4)	2 (0.8)	236	3.86	0.802	มาก
บรรยากาศเงียบสงบ	43 (18.1)	93 (39.2)	73 (30.8)	25 (10.6)	3 (1.3)	237	3.62	0.942	มาก
อุณหภูมิเหมาะสม	45 (19.0)	111 (46.8)	70 (29.5)	7 (3.0)	4 (1.7)	237	3.78	0.844	มาก
พื้นที่นั่งอ่านจัดเป็นระบบ	39 (16.6)	96 (40.9)	80 (34.0)	18 (7.7)	2 (0.8)	235	3.65	0.876	มาก
ความสะอาดบริเวณพื้นที่	49 (20.7)	103 (43.5)	70 (29.5)	13 (5.5)	2 (0.8)	237	3.78	0.866	มาก
จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอ	33 (13.9)	71 (30.0)	92 (38.8)	27 (11.4)	14 (5.9)	237	3.35	1.045	ปานกลาง
จำนวนหนังสือพิมพ์	38 (16.0)	89 (37.6)	83 (35.0)	20 (8.4)	7 (3.0)	237	3.55	0.958	มาก
บริการฉบับล่าสุดทันเวลา	46 (19.5)	101 (42.8)	74 (31.3)	12 (5.1)	3 (1.3)	236	3.74	0.873	มาก
จัดเรียงหนังสือพิมพ์ถูกต้อง	39 (16.4)	110 (46.4)	73 (30.8)	12 (5.1)	3 (1.3)	237	3.72	0.844	มาก
บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์	40 (16.9)	96 (40.5)	92 (38.8)	6 (2.5)	3 (1.3)	237	3.69	0.825	มาก

สรุปและอภิปรายผล

จากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตจำนวนสูงสุดชอบอ่านไทยรัฐฉบับพิมพ์และสนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านบันเทิงมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึง ความชอบและสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ข่าวเบาหรือหนังสือพิมพ์ปริมาณที่เสนอสาระเพื่อผู้อ่านทุกระดับที่มีอยู่อย่างสูง เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ (กันทิมา ธนะโสภณ, 2544, หน้า 401) สอดคล้องกับผลวิจัยของ จริยา สมประสงค์ (2553) ที่พบว่า นักศึกษาเลือกอ่านข่าวบันเทิงดาราเป็นลำดับแรก และชอบอ่านไทยรัฐ และผลวิจัยของ วิชัย ใจหมั่น (2551) พบว่า นักศึกษาชอบอ่านข่าวบันเทิง/ดารา/แฟชั่น และชอบอ่านไทยรัฐมากที่สุด รวมถึงผลวิจัยของ อรรถสิทธิ์ อินทวิชัย (2555) ที่พบว่า นักศึกษาอ่านข่าวบันเทิงมากที่สุดเช่นเดียวกัน แต่แตกต่างจากผลวิจัยของ วรณา พลเสน (2549) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สนใจอ่านข่าวด้านสังคมมากที่สุด ประเด็นต่อมาคือ นิสิตสนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านการศึกษา เป็นลำดับรองลงมา สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจอ่านหนังสือพิมพ์คุณภาพควบคู่กับหนังสือพิมพ์ปริมาณ ซึ่งหนังสือพิมพ์คุณภาพมักเน้นการเสนอข่าวที่ต้องใช้

ความรู้และความคิดประกอบกัน และจากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตสนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ได้แก่เกร็ดเรื่องขำขัน ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง และคอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ความงาม แสดงว่า นอกจากนิสิตสนใจด้านบันเทิงเป็นลำดับแรกแล้วยังสนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ที่ได้รับความเพลิดเพลินและเกิดความรู้สึกลึกซึ้งผ่อนคลายจากภาพเขียนหรือการ์ตูนและภาพถ่ายทาง การเมือง และจากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตสนใจอ่านในระดับมาก 2 รายการคือ หน้าโฆษณาเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องใหม่ และการท่องเที่ยวในประเทศต่างประเทศ แสดงถึงความสนใจด้านบันเทิงและท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านตามที่ สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 14-15) สรุปถึงบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่ต้องนำเสนอเนื้อหาเพื่อความบันเทิงและเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่น สารคดีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น ส่วนหน้าโฆษณาขายรถยนต์มือสองและวัตถุมงคลอาจไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่ต้องการเพราะนิสิตสนใจอ่านในระดับน้อยและยังพบว่านิสิตบางคนสนใจอ่านเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

จากผลวิจัยที่พบว่า ผลดีที่นิสิตได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันคือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยผ่อนคลายความเครียด และทำให้ทราบถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งในประเทศต่างประเทศ สอดคล้องกับผลวิจัยของ วรณา พลเสน (2549) ที่พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้รับประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์คือ มีความรู้รอบตัวกว้างขวาง สำหรับผลเสียที่นิสิตได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นประเด็นการเสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริงที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า นิสิตสามารถวิเคราะห์ได้ว่าหนังสือพิมพ์มีช่องทางในการนำเสนอข่าวที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง สอดคล้องกับผลวิจัยของ จันทนา ทองประยูร (2551, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลกระทบด้านจริยธรรมการใช้สื่อพบได้ในสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทโดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ที่เป็นปัญหาค่อนข้างรุนแรงเนื่องจากความเร็วในการเผยแพร่ข้อมูล ทำให้ขาดการตรวจสอบ เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุม และจากปาฐกถาบางส่วนของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (บัญชา ธนบุญสมบัติ, ม.ป.ป., หน้า 9) ที่สนับสนุนในประเด็นนี้คือ “...หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่แท้จริงนั้นก็คือ ต้องเสนอข่าวที่เที่ยงตรงต่อความจริง ไม่มีการบิดเบือนใด ๆ อันจักเป็นไปด้วยความเจตนาหรือเพอเรอก็ตาม ต้องยึดเอาความจริงนั้นเป็นหลักในการนำเสนอข่าวทุกชนิด...”

จากผลวิจัยที่พบว่านิสิตพึงพอใจมากเกือบทุกข้อต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้แก่ แสงสว่างเพียงพอ อุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเหมาะสม และการรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่นั่งอ่าน สอดคล้องกับผลวิจัยของ วลุลี โพธิ์รังสิยากร และคณะ (2555, หน้า 81) เกี่ยวกับปัจจัยรายชื่อด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลในระดับมากต่อการเข้าใช้บริการสำนักหอสมุด

เช่นเดียวกับ รายงานผลการประเมินคุณภาพสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีงบประมาณ 2555 (2555, หน้า 70-73) ด้านการจัดสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น จัดสถานที่ไว้เป็นสัดส่วนสำหรับการศึกษาค้นคว้าแบบเดี่ยวและกลุ่ม มีสิ่งอำนวยความสะดวก แสงสว่าง และอุณหภูมิที่เหมาะสมด้วยการวัดค่าปริมาณความเข้มของ การส่องสว่างและวัดค่าอุณหภูมิพื้นที่ให้บริการภายในสำนักหอสมุดอย่างสม่ำเสมอ

กรณีที่นิสิตพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดในระดับปานกลางเพียงประเด็นเดียวเกี่ยวกับจำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นเพราะข้อจำกัดด้านพื้นที่ของสำนักหอสมุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสอบกลางภาคและปลายภาค สอดคล้องกับผลวิจัยของ วลุลี โพธิ์รังสิยากร และคณะ (2555) ที่พบข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการในคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสิ่งที่สำนักหอสมุดควรปรับปรุงมีสองประเด็นคือ โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านไม่เพียงพอโดยเฉพาะช่วงใกล้สอบ ($n=123$) และควรขยายพื้นที่เนื่องจากคับแคบและแออัดเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ($n=93$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ควรขยายพื้นที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์แบบสบาย ๆ ที่สร้างความรู้สึกผ่อนคลายแก่ผู้ใช้บริการและควรจัดบริการหนังสือพิมพ์ให้ครบทุกประเภทด้วยจำนวนที่เหมาะสม รวมถึงการบอกรับฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่น่าสนใจเนื่องจากนิสิตจำนวนสูงสุดในผลวิจัยนี้สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์และเป็นการส่งเสริมผู้ใช้บริการในการอ่านหรือสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองรูปแบบได้อย่างสะดวก

บรรณานุกรม

กันทิมา ณะโสภณ. (2544). ประเภทและลักษณะทั่วไปของหนังสือพิมพ์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการ
ข่าวและบรรณาธิกรณหน่วยที่ 6-9 (หน้า 401-402). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- จริยา สมประสงค์. (2553). รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้หลักปฏิบัติการแบบไคเซน (KAIZEN) เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โครงการหนังสือพิมพ์ที่ฉันอ่าน ภาคเรียนที่ 1/2553. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- จันทนา ทองประยูร. (2551). ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ต่ออนาคตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิดำรงชัยธรรม.
- นิรมล อัจฉริยะเสถียร. (2545). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บัญชา ธนบุญสมบัติ. (ม.ป.ป.). คู่มือผู้บริโภคข่าวหนังสือพิมพ์: หนังสือพิมพ์ใหญ่แค่ไหน ใครกำหนด?. กรุงเทพฯ: สมากรหนังสือพิมพ์แห่งชาติ.
- ประกายรัตน์ สุวรรณ. (2549). คู่มือการใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 12. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดเคชั่น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2556). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักหอสมุด. (2555). รายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีงบประมาณ 2555. พิษณุโลก: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2550). วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรรณฯ พลเสน. (2549). การใช้บริการหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงชั้นปีที่ 1 ในห้องสมุดวิทยาเขตบางนา. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.rd.ru.ac.th/abstract/File/17/lib11.pdf>
- วลี โพธิ์รังสิยากร, ธนพร ประเสริฐกุล, ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์, พรทิพย์ อาจวิชัย และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(2), 78-92.
- วิชัย ใจหมั่น และคณะ. (2551). การศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ส่งเสริมการอ่าน: วาระแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2553, จาก <http://www.rssthai.com/mreader.php?u=3160&r=1928>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2538). รายงานการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ: กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุภาณี นิตยเสมอ. (2543). การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2546). การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือสวนสุนันทา.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2554). หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์ในมหาวิทยาลัย (Online university newspaper). วารสารรามคำแหง, 30(1), 131-151.
- อรรถสิทธิ์ อินทรวิชัย และคณะ. (2555). พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- เอื้อมพร ทศนประสิทธิผล. (2542). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Merriam-Webster's collegiate dictionary (10th ed.). (1996). Springfield, MA: Merriam-Webster.

Pendergast, D. (2010). Getting to know the Y generation. In P. Benckendorff, G. Moscardo, & D. Pendergast (Eds.), **Tourism and generation Y** (pp. 1-15). Oxfordshire, UK: CABI (Commonwealth Agricultural Bureaux International).

